

การพัฒนากิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่าน  
และเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Development of active learning repairing activities combination with  
the Thai reading and writing skill training packages for students  
with learning disabilities, grade 3

ไอลดา เกิดนาค<sup>1</sup>

Ilada Kerdnak<sup>1</sup>

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยระหว่างก่อนและหลังเรียน และศึกษาพฤติกรรมการอ่านและการเขียนภาษาไทย รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่เรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามความมุ่งหมาย (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และสมัครใจร่วมเข้ารับการทดสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุก จำนวน 18 แผน ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย จำนวน 9 ชุด แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่าน แบบทดสอบความสามารถด้านการเขียน แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านและการเขียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และโดยใช้สถิติ The Wilcoxon matched – pairs signed – ranks test ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย มีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีพฤติกรรมการอ่านและการเขียนที่บ่งบอกถึงความสนใจรวมทั้งมีความมั่นใจในการอ่านและการเขียนภาษาไทยมากขึ้น และมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

**คำสำคัญ:** กิจกรรมซ่อมเสริม, การเรียนรู้แบบเชิงรุก, ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียน

<sup>1</sup> ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะท้อน เทศบาลนครเชียงใหม่

<sup>1</sup> Teacher, special expertise teachers, Tha Sa Toi Municipal School, Chiang Mai City Government Office.

Corresponding Author E-mail: advice0870256227@gmail.com

## Abstract

The purpose of this study were to compare Thai reading and writing abilities of grade 3 students with learning disabilities before and after studying and to study reading and writing behavior of students who learning by active learning repairing activities combination with Thai reading and writing skills training packages, and to study the satisfaction of grade 3 students with learning disabilities towards active learning repairing activities combination with Thai reading and writing skills training packages. Target group consists of 9 students with learning disabilities, grade 3, semester 1, academic year 2019, which were obtained by purposive sampling from students diagnosed with learning disabilities and voluntarily participate in this research. The instruments were 18 active learning repairing activities plans, 9 reading and writing training packages, reading ability test, writing ability test, observation form for reading and writing behavior and satisfaction questionnaire. Data analysis was the average, percentage, standard deviation and using the Wilcoxon matched - pairs signed - ranks test. The results showed that Grade 3 students with learning disabilities who learning through active learning repairing activities together with reading and writing skills training packages had the ability to read and write after learning higher than before learning with significance at the .05 level, including reading and writing behavior that reflects the trend of continuous development also, students with learning disabilities in grade 3 are satisfied with the active learning repairing activities together with Thai reading and writing skills training packages had overall were at the highest level.

**Keyword:** Repairing activities, Active learning, Reading and writing skills training packages

## บทนำ

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นปัญหาที่พบบ่อยในปัจจุบัน ซึ่งสาเหตุมาจากความบกพร่องเกี่ยวกับกระบวนการทางจิตวิทยา ความบกพร่องนี้เกี่ยวกับการใช้ภาษาของเด็กในหลายๆ ด้าน ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน มีปัญหาในด้านการฟัง การคิด การพูดสื่อสารกับผู้อื่น การอ่าน การสะกดคำ (ผดุง อารยะวิญญู, 2544) ความบกพร่องทางการเรียนรู้นับเป็นความบกพร่องที่พบมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กกลุ่มนี้ซึ่ง是孩子ที่มีสติปัญญาปกติถ้าหากครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับความบกพร่องและลักษณะของปัญหาที่เด็กประสบแล้วย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่ตอบสนองต่อการเรียนรู้และสภาพความบกพร่องที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนาและยังอาจส่งผลให้เด็กเหล่านี้นขาดความเชื่อมั่นในตนเองรวมทั้งอาจมีปัญหาดุติกรรมหรือปัญหาอื่นๆ ตามมาได้ (สำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558, น.2) โรคการเรียนรู้บกพร่องเป็นความผิดปกติของกระบวนการเรียนรู้ที่แสดงออกทางด้านการอ่าน การเขียนสะกดคำ การคำนวณ และเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ เกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ทำให้ผลการเรียนของเด็กต่ำกว่าศักยภาพที่แท้จริง โดยที่เด็กมีสติปัญญาอยู่ในระดับปกติและมีความสามารถด้านอื่นๆ อยู่ในระดับที่ปกติดี (มนัท สูงประสิทธิ์ และคณะ, 2561)

ปัญหาสำคัญของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ คือ ปัญหาในการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นพื้นฐานในการใช้ภาษาในการสื่อสาร เพราะภาษาเป็นถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารสร้างความเข้าใจกันในสังคม ภาษาจึงมีประโยชน์มากมาย ได้แก่ ภาษาช่วยธำรงสังคมภาษาแสดงความเป็นปัจเจกบุคคล ภาษาช่วยพัฒนาภาษาช่วยกำหนดอนาคต ภาษาช่วยจรรโลงใจ (สมศักดิ์ ทองช่วย, 2559) สำหรับความบกพร่องทางด้านการอ่าน สาเหตุของปัญหาอาจเกิดจากการทำงานของสมองที่มีความเกี่ยวข้องกัน ถ้าเด็กไม่สามารถแยกแยะลำดับของเสียงในคำได้ก็จะมีปัญหาในการสะกดคำ เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านการเขียนก็อาจเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านภาษา ด้านการแสดงออกทำให้ไม่สามารถแต่งประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษาได้ (ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2543) เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มักรู้สึกด้อยที่ตนเองทำไม่ได้ทัดเทียมเพื่อนๆ และอาจจะแสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการอ่านการเขียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ทำงานช้า ทำงานไม่เสร็จทำงานสะเพร่า ความจำไม่ดี เรียนได้หน้าลืมหลัง รู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ ไม่มั่นใจในตนเอง ก้าวร้าวกับเพื่อน พี่น้อง ครู หรือพ่อแม่ และขาดความภาคภูมิใจในตนเอง (มนัท สูงประสิทธิ์ และคณะ, 2561)

การจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมของโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาดย สังเกตเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ที่ผ่าน พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อนที่เป็นเด็กทั่วไป ไม่สามารถเรียนรู้และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านมาก็ไม่เอื้ออำนวยสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เพราะเป็นการเรียนแบบต่างคนต่างเรียน ขาดความร่วมมือกัน ขาดการช่วยเหลือกัน ทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนถูกทอดทิ้งโดยเฉพาะนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จะประสบปัญหาในการเรียนเป็นอย่างมากเนื่องจากไม่สามารถเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับนักเรียนคนอื่นในห้องเรียนได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนไม่อยากเรียนและปิดกั้นตนเองในการเรียนรู้ (โรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาดย, 2560) แนวทางที่จะช่วยพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ คือ สอนโดยการเน้นย้ำซ้ำทวน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จะเรียนรู้ช้าเรียนได้หน้าลืมหลัง ครูควรใช้วิธีการกระตุ้นความจำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 27-29) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพราะเป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำด้วยตนเองมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว จึงเป็นแนวทางการแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนโดยให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการแก้ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวต่อการเรียนและสร้างความกระตือรือร้นด้านการคิด ผู้เรียนมีโอกาสในการคิดและตัดสินใจเกี่ยวกับ การพูด การฟัง การอ่าน การเขียน การสะท้อนแนวความคิดและความรู้ที่ได้รับจากการแก้ปัญหาและการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (พรณิภา กิจเอก, 2550,

น.18) ช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น เป็นการอ่านที่มีวัตถุประสงค์เพื่อหาคำตอบหรือตั้งคำถาม ประมวลผลความคิดจากสิ่งที่อ่านเพื่อให้ผู้เรียนได้รับสาระจากการอ่านอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้ใช้วิจารณ์ญาณพินิจวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน (มนัส บุญประกอบ และคณะ, 2543, น.62) เมื่อจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยย่อมช่วยให้การเรียนรู้ดำเนินไปรวดเร็วขึ้น เพราะชุดฝึกทักษะช่วยกระตุ้นนักเรียนให้มีความสนใจ มีความสนุกสนานในการเรียน มีการช่วยเหลือกัน นักเรียนได้ความรู้ในการอ่านและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น (ไสว นามเกต, 2555, น.96)

การเรียนการสอนเชิงรุกเป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการกิจกรรมการเรียนการสอนได้ลงมือกระทำ (Active learning) มากกว่าการที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้เพียงอย่างเดียว (Passive learning) ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในโมโนทัศน์ที่สอนได้ถูกต้องและลึกซึ้งเกิดความคงทนถาวร ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้เป็นอย่างดี เกิดความสนุกสนานจากกิจกรรมที่จัดขึ้นในการเรียนการสอน และสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้ให้เกิดประโยชน์ เป็นผลสืบเนื่องมาจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเกิดความรู้ความเข้าใจที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง (ศิริพร มโนพิเชษฐวัฒนา, 2547, น.27) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนดำเนินกิจกรรมในการเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย จึงเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด และช่วยยกระดับผลเรียนรู้ (พรณิภา กิจเอก, 2550, น. 18) ทั้งนี้ เพื่อให้กิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนเป็นไปอย่างกระชับรวดเร็ว จึงควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้มาประกอบอย่างเหมาะสม ชุดฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนได้ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ ทำให้มั่นใจได้ว่านักเรียนจะมีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยที่สูงขึ้น (ทศนา แคมมณี, 2550, น.98-99)

ด้วยเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ช่วงเวลาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ได้แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมการอ่านและการเขียนภาษาไทยที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้จะทำให้แนวทางใหม่ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความพร้อมด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของผู้เรียนที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระหลัก อันจะทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ภาษาไทยได้รับการพัฒนาความพร้อมให้สามารถเรียนรู้ได้ทันกับเพื่อน และมีช่องทางในการเรียนรู้ที่จะเติมเต็มการพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียนอย่างเต็มประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

### วัตถุประสงค์การวิจัย

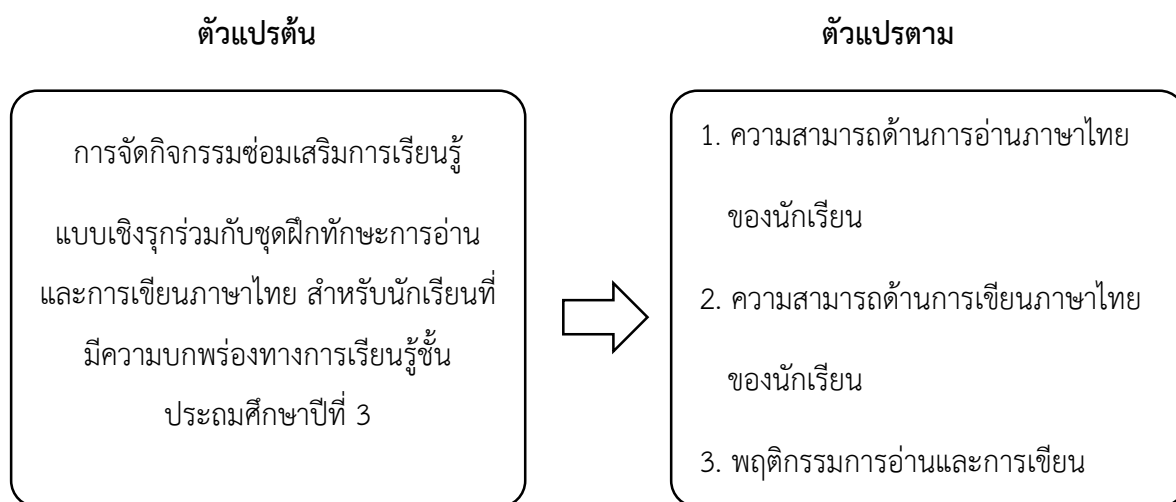
1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

### กรอบแนวคิดการวิจัย



### วิธีดำเนินการวิจัย

1. **กลุ่มเป้าหมาย** ในการพัฒนากิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนักเรียนที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีความบกพร่องทางการเรียนรู้และมีคะแนนความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 55.84

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยตัวแปร 2 ประเภท ดังนี้

2.1 **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่ การจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ความสามารถในการเขียนภาษาไทย พฤติกรรมการอ่านและการเขียนภาษาไทย และความพึงพอใจต่อการเรียน ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 เครื่องมือจัดทำ ที่ผู้วิจัยใช้จัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกันสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุก จำนวน 18 แผน โดยผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน ขั้นที่ 3 การนำเสนอความรู้ และขั้นที่ 4 การประยุกต์ใช้หรือลงมือกระทำ และ 2) ชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย จำนวน 9 ชุด โดยผู้วิจัยได้รวบรวมสื่อและกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติไว้ในเอกสารจัดเป็นรูปเล่มประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ ที่สัมพันธ์กันรวมอยู่ในเล่มเดียวกัน มีโครงสร้างของชุดการเรียนรู้แต่ละเล่ม ประกอบด้วย คำชี้แจง สื่อ กิจกรรม เกม ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกหัด และแบบทดสอบ

#### 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

3.2.1 แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาไทย โดยปรับปรุงจากแบบทดสอบความสามารถในการอ่านของ สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559) มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปฏิบัติการอ่าน ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ตอนที่ 2 แบบทดสอบปฏิบัติการอ่าน จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น 40 คะแนน

3.2.2 แบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนภาษาไทย โดยปรับปรุงจากแบบทดสอบความสามารถในการเขียน ของสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559) มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเขียนตอบโดยเขียนคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวตามที่กำหนดให้ โดยเขียนคำตามเงื่อนไขที่กำหนดและเขียนสื่อความหมายตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเขียนตอบโดยเขียนคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวตามที่กำหนดให้ แบ่งเป็น 4 ตอน รวมคะแนนเต็ม 20 คะแนน

3.2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านและการเขียนภาษาไทย เป็นแบบสังเกตระหว่างการจัดกิจกรรมโดยสังเกตพฤติกรรมที่สะท้อนถึงปัญหาอันเชื่อมโยงกับการอ่านและการเขียน และพฤติกรรมการตอบสนองต่อกระบวนการเรียนรู้ของเด็กผู้มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายว่าแสดงพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และตอบสนองต่อการเรียนรู้รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

4. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้ 1) ปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยการ



ชี้แจงหลักการ เหตุผล และประโยชน์ ของการวิจัย พร้อมทั้งทำความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน 2) ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาไทย และแบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 3) ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมใช้เวลาในการสอนจำนวน 9 สัปดาห์ รวมเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง พร้อมกับสังเกตพฤติกรรมการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4) ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาไทย แบบทดสอบความสามารถด้านการเขียนภาษาไทย และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้

### 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านและการเขียน
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยสถิติ The Wilcoxon signed-rank test ซึ่งเป็นสถิติสำหรับการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนน้อย (สุทิน ชนะบุญ, 2550 : 82)
3. วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการอ่านและการเขียนภาษาไทย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบบรรยาย
4. วิเคราะห์หาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การแปลความหมาย 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

### ผลการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏดังนี้

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านก่อนเรียน โดยเฉลี่ยเท่ากับ 20.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านหลังเรียนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 27.11 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 67.78 โดยคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และผลการเปรียบเทียบคะแนนดังกล่าว พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน

คะแนนการทดสอบความสามารถ ด้านการอ่านภาษาไทย	จำนวน (คน)	Sum of Rank	Z	Sig.
การเปรียบเทียบ (หลังเรียน-ก่อนเรียน)			2.666*	.05
ตำแหน่งที่เป็นลบ	0	0.00		
ตำแหน่งที่เป็นบวก	9	45.00		

\* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย มีคะแนนความสามารถด้านการเขียนก่อนเรียน โดยเฉลี่ยเท่ากับ 10.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และมีคะแนนความสามารถด้านการเขียนหลังเรียนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 13.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 65.00 โดยคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และผลการเปรียบเทียบคะแนนดังกล่าว พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของของนักเรียนที่มีความบกพร่อง  
ในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียน

คะแนนการทดสอบความสามารถ ด้านการเขียนภาษาไทย	จำนวน (คน)	Sum of Rank	Z	Sig.
การเปรียบเทียบ (หลังเรียน-ก่อนเรียน)			2.666*	.05
ตำแหน่งที่เป็นลบ	0	0.00		
ตำแหน่งที่เป็นบวก	9	45.00		

\* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาพฤติกรรมการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่า 1) พฤติกรรมด้านการอ่าน เมื่อให้เด็กวิเคราะห์คำให้เข้าใจตามแนวทางที่เด็กถนัด ให้นักเรียนอ่านซ้ำๆ และกวาดสายตาซ้ำๆ ทำให้นักเรียนอ่านออกเสียงได้ถูกต้องมากขึ้น ปัญหาความสับสนในการจดจำ ให้นักเรียนเชื่อมโยงกับสิ่งต่างๆ รอบตัวทำให้เกิดความเข้าใจลำดับตัวอักษรในคำต่างๆ และการแยกแยะเสียงสระในคำสามารถปฏิบัติโดยอ่านออกเสียงได้ถูกต้องมากขึ้น ปัญหาแรงจูงใจต่อการอ่าน เมื่อนักเรียนได้ทำงานร่วมกันร่วมกับการเสริมแรงจากครูและเพื่อน ส่งผลให้นักเรียนที่อ่านไม่ออกเกิดแรงจูงใจและความพยายามที่จะอ่านออกเสียงมากขึ้น 2) พฤติกรรมด้านการเขียน เมื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงคำใหม่กับความทรงจำเดิมด้วยการวาดภาพเกี่ยวกับคำใหม่ที่กำหนดให้



สามารถกระตุ้นความทรงจำให้เป็นความจำแบบถาวรได้มากขึ้น ปัญหาด้านความมั่นใจในการเขียน เมื่อมีการสร้างแรงจูงใจหรือสร้างความมั่นใจโดยทำให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย ทำให้นักเรียนมีตั้งใจมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ( $\bar{X} = 4.67$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความ พึงพอใจสูงสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ( $\bar{X} = 4.70$ ) รองลงมาคือ ด้านผลที่ได้รับจากการเรียน ( $\bar{X} = 4.67$ ) ด้านบรรยากาศในการเรียน ( $\bar{X} = 4.66$ ) และด้านเนื้อหาสาระ ( $\bar{X} = 4.64$ ) ตามลำดับ ดังตาราง 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้

รายการ	$\bar{X}$	(S.D.)	ความพึงพอใจ
<b>ด้านการจัดกิจกรรมในการเรียน</b>			
1. นักเรียนชอบกิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจช่วยกระตุ้น ให้อยากเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น	4.73	0.48	มากที่สุด
2. นักเรียนชอบเรียนแบบเน้นปฏิบัติร่วมกับชุดฝึกทักษะมากกว่าฟังครูอธิบาย	4.71	0.58	มากที่สุด
3. นักเรียนชอบเรียนแบบเน้นปฏิบัติร่วมกับชุดฝึกทักษะเพราะทำให้เข้าใจมากขึ้น	4.64	0.69	มากที่สุด
4. นักเรียนพอใจแบบเน้นปฏิบัติร่วมกับชุดฝึกทักษะที่ทำให้รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.59	0.73	มากที่สุด
5. นักเรียนมีความสุขที่ได้เรียนแบบเน้นปฏิบัติร่วมกับชุดฝึกทักษะ	4.67	0.69	มากที่สุด
รวม	4.67	0.63	มากที่สุด
<b>ด้านเนื้อหาสาระ</b>			
6. นักเรียนพอใจเนื้อหาในบทเรียนและในชุดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน	4.68	0.79	มากที่สุด
7. นักเรียนพอใจที่เนื้อหาแบ่งออกเป็นเรื่องย่อยๆ และการเรียงลำดับของเนื้อหาที่มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.64	0.92	มากที่สุด
8. นักเรียนพอใจที่ได้อ่านและเขียนเกี่ยวกับเรื่องราวใกล้ตัวในท้องถิ่นทำให้จำได้ดี	4.58	0.72	มากที่สุด
9. นักเรียนสนุกในกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดแทรกเรื่องใกล้ตัว	4.61	0.74	มากที่สุด
10. มีเรื่องราวที่สนุกทำให้รักการอ่านเพิ่มมากขึ้น	4.71	0.59	มากที่สุด
รวม	4.64	0.75	มากที่สุด
<b>ด้านบรรยากาศในการเรียน</b>			
11. นักเรียนชอบที่ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง	4.73	0.82	มากที่สุด

รายการ	$\bar{X}$	(S.D.)	ความพึงพอใจ
12. นักเรียนพอใจที่ได้วางแผนการเรียนรู้ กำกับตนเอง ตรวจสอบและทบทวนจนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน	4.61	0.85	มากที่สุด
13. กิจกรรมการปฏิบัติร่วมกับชุดฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนค้นพบคำตอบด้วย ตนเอง	4.63	0.94	มากที่สุด
14. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย ได้รับความสนใจของนักเรียน	4.58	0.66	มากที่สุด
15. นักเรียนพอใจที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อน เป็นกลุ่ม ย่อย	4.74	0.59	มากที่สุด
รวม	4.66	0.77	มากที่สุด
<b>ด้านผลที่ได้รับจากการเรียน</b>			
16. นักเรียนพอใจที่มีการวัดผลความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนครบถ้วน	4.69	0.73	มากที่สุด
17. นักเรียนพอใจที่มีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.71	0.80	มากที่สุด
18. นักเรียนพอใจที่ได้ทราบคะแนนหลังทำกิจกรรมในทันที	4.62	0.84	มากที่สุด
19. นักเรียนพอใจที่ทำให้อ่านและเขียนภาษาไทยได้มากขึ้น	4.68	0.91	มากที่สุด
20. ผลการเรียนทำให้นักเรียนรักการอ่านและการเขียนเพิ่มมากขึ้น	4.79	0.72	มากที่สุด
รวม	4.70	0.80	มากที่สุด
รวมทั้งหมด	4.67	0.74	มากที่สุด

### สรุปผลการวิจัย

นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย มีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมทั้งมีพฤติกรรมการอ่านและการเขียนที่สะท้อนแนวโน้มของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

### อภิปรายผล

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิษฐ์ วัฒน บัวกนก และคณะ (2019) พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกทำให้เกิดการช่วยเหลือกัน มีการระดมสมอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และเกิดแรงจูงใจในการเรียน และสอดคล้องกับ ศิราณี สนั่นเอื้อ (2559) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีคะแนนการฟัง พูด อ่าน และเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกสามารถเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้ เพราะมีการกระตุ้นการเรียนรู้โดยให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมั่นใจในตนเอง ซึมซับและเชื่อมโยงความรู้จนเกิดความเข้าใจแล้วอ่านได้เป็นไปตามเป้าหมาย รวมทั้งชุดฝึกทักษะมีส่วนสนับสนุนให้กระบวนการเรียนรู้มีความกระชับรวดเร็ว ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติได้มากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจต่อการเรียน ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติเกิดความจำและความเข้าใจในการอ่าน ได้สะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง เอื้อกับการทำงานของสมอง และช่วยให้จดจำความรู้ได้นานจนเป็นความจำแบบถาวร (พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุกร, 2550)

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยโดยรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสิษฐ์ วัฒน บัวกนก และคณะ (2019) พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกทำให้เกิดการช่วยเหลือกัน มีการระดมสมอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และเกิดแรงจูงใจในการเรียน และ ไสว นามเกตุ (2555, น.96) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับ ศิราณี สนั่นเอื้อ (2559) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีคะแนนการฟัง พูด อ่าน และเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกสามารถเสริมสร้างความสามารถด้านการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้ เนื่องจาก การเรียนรู้แบบเชิงรุกและชุดฝึกทักษะมีส่วนที่สนับสนุนกันให้นักเรียนได้ฝึกเขียนจนเกิดความชำนาญและได้ทราบผลการเรียนรู้ของตน นอกจากนั้นการกำหนดให้นักเรียนเขียนเรื่องประกอบภาพก็ช่วยกระตุ้นการเขียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ ไพฑูรย์ อนันต์เขต (2562) ที่อธิบายว่า การเขียนประกอบภาพจะทำให้สามารถย้อนกลับมาศึกษาทบทวนซ้ำได้ง่าย ดังนั้น การฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนรู้สอดคล้องกับการทำงานของสมอง ช่วยเพิ่มความสามารถในการรับรู้โดยใช้ภาพจากการวาดสร้างการรับรู้ข้อมูลความรู้ต่างๆ ให้เป็นระบบ ทำให้จดจำได้ระยะยาวและเรียกค้นความรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว

3. ผลการศึกษาพฤติกรรมการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน พบว่า ด้านการอ่านต้องอาศัยการกระตุ้นการคิดแบบเชื่อมโยงร่วมกับการให้กำลังใจช่วยสร้างความมั่นใจและกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามได้ และการให้เวลาที่เพียงพอในการคิดทำให้อ่านออกเสียงได้ถูกต้องมากขึ้น และการให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันร่วมกับการเสริมแรงจากครูและเพื่อน ส่งผลให้นักเรียนที่อ่านไม่ออกเกิดแรงจูงใจและความพยายามที่จะอ่านออกเสียงมากขึ้น ส่วนพฤติกรรมด้านการเขียน การให้นักเรียนเชื่อมโยงคำใหม่กับความทรงจำเดิมด้วยการวาดภาพเกี่ยวกับคำใหม่ที่กำหนดให้โดยครูอธิบายความหมายของคำแล้วให้นักเรียนนึกถึงอะไรก็ได้ที่เกี่ยวกับคำนั้น เมื่อนึกออกแล้วก็ให้วาดเป็นภาพ แล้วจึงให้ขยายความรู้โดยการอ่าน

ประโยคหรือแต่งเป็นเรื่องตามจินตนาการของเด็กแต่ละคน แล้วเล่าให้เพื่อนในกลุ่มฟังหรืออ่านให้เพื่อนในกลุ่มฟังเพื่อกระตุ้นความทรงจำให้เป็นความจำแบบถาวรได้มากขึ้น และการสร้างแรงจูงใจหรือสร้างความมั่นใจโดยทำให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถสังเกตเห็นความรู้สึกภาคภูมิใจของนักเรียนในการวาดภาพและเขียนคำ แต่งประโยค และเขียนเรื่องได้หลายหลาย เกิดการพัฒนาความสามารถในการเขียนคำและแต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษาไทยมากขึ้น สอดคล้องกับ พิสิษฐ์ วัฒนิก และคณะ (2019) พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกทำให้เกิดการช่วยเหลือกัน มีการระดมสมอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และเกิดแรงจูงใจในการเรียน สอดคล้องกับ ไสว นามเกตุ (2555 : 96) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก นักเรียนให้ความสนใจ มีความสนุกสนานในการเรียน มีการช่วยเหลือกันดีนักเรียนได้ความรู้ในการอ่านจับใจความ และนักเรียนได้รับการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับ ศิริภาณี สนั่นเอื้อ (2559) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีคะแนนการฟัง พูด อ่าน และเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ อนันต์ทเขต (2562) ได้อธิบายว่า การใช้ชุดฝึกทักษะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนรู้สอดคล้องกับการทำงานของสมอง ช่วยเพิ่มความสามารถในการรับรู้โดยใช้ภาพจากการวาดสร้างการเรียนรู้ข้อมูลความรู้ต่างๆ ให้เป็นระบบ ทำให้จดจำได้ระยะยาวและเรียกคืนความรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริลักษณ์ หินแก้ว (2551) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกเป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้มีรู้สึกเครียดและกังวลมากเกินไป นักเรียนได้ใช้จินตนาการซึ่งเป็นการทำงานของสมองซีกขวา เป็นการลดความเครียดจากการใช้สมองซีกซ้ายมากเกินไป จึงทำให้นักเรียนรู้สึกพึงพอใจจากการได้ถ่ายทอดจินตนาการของตนเองตามที่เขาใจ และชุดการเรียนรู้มีรูปแบบที่สวยงามน่าสนใจ ทำให้อยากรู้อยากเรียน ตัวอักษรและรูปภาพที่ปรากฏในชุดการเรียนรู้สามารถอ่านได้ชัดเจน การฝึกทักษะของนักเรียน นักเรียนมีความอิสระในการเรียนรู้เป็นไปตามแนวคิดของ สกินเนอร์ (Skinner, 1971, pp. 1-63 , 96-120 อ้างถึงใน บุญล้อม ศรีรัมย์, 2549, น.16) กล่าวว่า การที่นักเรียนได้ทราบผลของการทำชุดการเรียนรู้ในทันทีทำให้ทราบข้อบกพร่องหรือเห็นความสำเร็จของตนเองในทันที ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของมาส โลว์ กล่าวว่า มนุษย์มีความต้องการที่จะสนองความต้องการให้กับตนเองทั้งสิ้น หากได้รับการตอบสนองก็จะช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานได้ (ทศนา แหมมณี, 2550, น.25) แสดงว่ากระบวนการเรียนรู้ที่ให้

ความสำคัญกับความรู้สึกของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขทำให้นักเรียนพอใจและมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาตนเองให้อ่านออกและเขียนได้เพิ่มสูงขึ้นดังผลการวิจัยในครั้งนี้

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน จึงควรให้ความสำคัญกับการจัดกลุ่มที่ละความสามารถ และควรกำหนดเงื่อนไขของการเสริมแรงในการทำงานของกลุ่มโดยเน้นความสำเร็จของงาน พัฒนาการของกลุ่ม และการช่วยเหลือกันของสมาชิกในกลุ่ม

1.2 ครูผู้สอนควรฝึกให้นักเรียนใช้การวาดภาพ ให้เป็นภาพผสมกับข้อความที่สามารถอธิบายความคิดรวบยอดของเรื่องนั้นได้ ตามความคิดและจินตนาการของตนเอง และใช้การวาดภาพในการประชุมหาข้อสรุปร่วมกันจะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นและเป็นการพัฒนาสมองไปพร้อมกัน

1.3 ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรฐานตัวสะกดสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปสอนในช่วงโมกฏติ สอนซ่อมเสริมหรือให้เด็กนำไปฝึกฝนด้วยตนเองที่บ้านโดยอยู่ภายใต้การดูแลของผู้ปกครอง

### 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาอื่นๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยพัฒนาไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 ควรมีการนำกิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เรื่อง มาตรฐานตัวสะกดสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นไปใช้กับโรงเรียนอื่นๆ เพื่อจะได้ข้อสรุปผลการศึกษาค้นคว้าที่กว้างยิ่งขึ้น

## เอกสารอ้างอิง

ทิตินา แชนณี. (2550). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญล้อม ศรีคร้าม. (2549). *ความพึงพอใจของนักเรียนในช่วงชั้นที่3 ของโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดปทุมธานีที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างชาติ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

ผดุง อารยะวิญญู. (2544). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว.

- พรรณนิภา กิจเอก. (2550). ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อ วิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- พรพิไล เลิศวิชา และอัครภูมิ จารุกร. (2550). *สมองวัยเริ่มเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิทยาการการเรียนรู้.
- ไพฑูรย์ อนันต์ทเขต. (2562). *Visual Thinking คืออะไร*. สืบค้นจาก <http://celt.li.kmutt.ac.th/km/index.php/what-is-visual-thinking/>.
- พิสิษฐ์ ฌอน บัวนก และคณะ. (2562). “แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ปกากะญอ โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอสว่าง จังหวัดลำปาง,” *วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. 12(1) : มกราคม – มีนาคม.
- มนัช สูงประสิทธิ์ และคณะ. (2561). *โรคบกพร่องทางการเรียนรู้*. คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มนัส บุญประกอบ และคณะ. (2543). การวิจัยและพัฒนาเทคนิคการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวทางยกระดับคุณภาพวิทยาศาสตร์ศึกษา. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- โรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะท้อน. (2560). *รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะท้อน*. เชียงใหม่ : เทศบาลนครเชียงใหม่.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2543). *ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศิริณี สนั่นเอื้อ. (2559). *การพัฒนารูปแบบชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ จังหวัดร้อยเอ็ด*. ร้อยเอ็ด : โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ.
- ศิริพร มโนพิเชษฐวัฒนา. (2547). *การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่กระตือรือร้น เรื่อง ร่างกายมนุษย์*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริลักษณ์ หินแก้ว. (2551). *รายงานการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดพัฒนาผลสัมฤทธิ์และทักษะการเรียนรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. สืบค้นจาก [http://www.kroobannok.com/board\\_view.php?b\\_id=25019&bcat\\_id=16](http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=25019&bcat_id=16)
- สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). *คู่มือการวัดและประเมินผลความสามารถในการอ่านและการเขียน* ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมศักดิ์ ทองช่วย. (2559). *เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนหลักภาษาไทยในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาภาษาไทย โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์.



- ไสว นามเกตุ. (2555). การปฏิบัติการพัฒนาการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความโดยใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโป่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). เอกสารชุดแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวทางพัฒนาการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สุทิน ชนะบุญ. (2560). สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยด้านสุขภาพเบื้องต้น. เอกสารวิชาการ. สำนักงานสาธารณสุขขอนแก่น ขอนแก่น.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). หลักสูตรฝึกอบรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยกระบวนการ Coaching & Mentoring. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

#### การอ้างอิงบทความ

ไอลตา เกิดนาค. (2563). การพัฒนากิจกรรมซ่อมเสริมการเรียนรู้แบบเชิงรุกร่วมกับชุดฝึกทักษะการอ่าน และเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.



e-Journal of Education Studies, Burapha University, 2(3), 72-86. สืบค้นจาก

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/242738>